

Luonnos hallituksen esitykseksi eduskunnalle kansainvälisestä yhteistoiminnasta eräiden rikosoikeudellisten seuraamusten täytäntöönpanossa annetun lain muuttamisesta

Johdanto

Oikeusministeriössä on selvitetty julkisuudessa käydyn keskustelun seurauksena esille noussutta kysymystä siitä, onko lainsäädäntöä vieraassa valtiossa tuomitun seuraamuksen täytäntöönpanon siirtämisestä Suomeen perusteltua ja mahdollista muuttaa niin, että vieraassa valtiossa tuomittu kuolemanrangaistus voitaisiin panna Suomessa täytäntöön vapautteen kohdistuvana seuraamuksena.

Oikeusministeriö pyytää lausuntoanne oheisesta luonnoksesta hallituksen esitykseksi.

Tausta

Tuomioiden täytäntöönpanon siirtämistä koskeva kansallinen lainsäädäntö rajoittuu tällä hetkellä tilanteisiin, joissa on kyse vapausrangaistuksen, menettämisseuraamuksen tai tahdosta riippumattoman psykiatrisen hoitoseuraamuksen täytäntöönpanon siirtämisestä. Kuolemanrangaistusta ei siis voida nykyisen lainsäädännön nojalla Suomessa muuntaa täällä täytäntöön pantavaksi seuraamukseksi kuten vapausrangaistukseksi. Edellytyksenä tuomion täytäntöönpanolle Suomessa tällaisessa tilanteessa on, että tuomion antanut valtio muuntaa sen ensin Suomen lainsäädännön tunnistamaksi vapausrangaistukseksi, minkä jälkeen edellä tarkoitettu kansallinen lainsäädäntö voi soveltua.

Esityksessä ehdotetaan muutettavaksi lakia kansainvälisestä yhteistoiminnasta eräiden rikosoikeudellisten seuraamusten täytäntöönpanossa. Muutoksella annettaisiin Suomen viranomaisille toimivalta muuntaa vieraassa valtiossa määrätty kuolemanrangaistus Suomessa täytäntöön pantavaksi vapautteen kohdistuvaksi seuraamukseksi.

Tavoitteet

Esityksen tavoitteena on mahdollistaa tehokas rikosvastuun toteutuminen myös sellaisissa tilanteissa, joissa Suomen kansalaiselle tai henkilölle, jonka kotipaikka on Suomessa, on vieraassa valtiossa määrätty kuolemanrangaistus eikä sitä voida voimassa olevan sääntelyn perusteella panna Suomessa täytäntöön muuntamalla seuraamus vapautteen kohdistuvaksi seuraamukseksi.

Muutoksella ei muilta osin puututtaisi tuomion täytäntöönpanon siirtämisen edellytyksiin tai menettelyyn, vaan tavoitteena on laajentaa lain soveltamisalaa ja selventää viranomaisten toimivaltaa.

Vastausohjeet vastaanottajille

Lausunto pyydetään antamaan vastaamalla lausuntopalvelu.fi:ssä julkiseen lausuntopyyntöön. Lausuntoa ei tarvitse lähettää erikseen sähköpostitse tai postitse.

Lausunnon antaakseen vastaajan tulee rekisteröityä ja kirjautua lausuntopalvelu.fi:hin. Tarkemmat ohjeet palvelun käyttämisestä löytyvät lausuntopalvelu.fi:n sivuilta (ohjeet->käyttöohjeet).

Palvelun käytön tukea voi pyytää lausunto.om@om.fi.

Kaikki lausunnot ovat julkisia ja ne julkaistaan lausuntopalvelut.fi:ssä.

Oikeusministeriö ei suorita palkkiota pyydetyistä tai annetuista lausunnoista.

Aikataulu

Mahdollinen lausunto pyydetään toimittamaan lausuntopalvelu.fi:n kautta **viimeistään maanantaina 24.2.2025.**

Valmistelijat

Lisätietoja lausuntopyynnöstä antaa
asiantuntija Anni Haikarainen (anni.haikarainen@gov.fi, p. 0295 150 213)
yksikön päällikkö Lauri Rautio (lauri.rautio@gov.fi, p. 0295 150 042)

Linkit

<https://oikeusministerio.fi/hanke?tunnus=OM163:00/2023> - Hankesivu

Liitteet:

[HE luonnos 8.1.2025 .docx](#)

[Utkast RP_huvudsakliga innehåll och lagförslag 8.1.2025.docx](#)

Jakelu:

Amnesty International Suomen osasto ry
Eduskunnan oikeusasiamies
Etelä-Suomen oikeusapu- ja edunvalvontapiiri
Euroopan kriminaalipolitiikan instituutti (HEUNI)
Helsingin hallinto-oikeus
Helsingin kärjäoikeus
Helsingin yliopisto / Oikeustieteellinen tiedekunta (professori Sakari Melander, professori Dan Helenius)
Helsingin yliopisto, kriminologian ja oikeuspolitiikan instituutti
Ihmisoikeuskeskus
Itä-Suomen yliopisto / Oikeustieteiden laitos
Korkein oikeus
Lapin yliopisto / Oikeustieteellinen tiedekunta (professori Minna Kimpimäki)
Maahanmuuttovirasto
Oikeuskanslerinvirasto
Oikeusrekisterikeskus
Poliisihallitus
Rajavartiolaitos
Rikosseuraamuslaitos
Sisäministeriö
Suomen Asianajajaliitto
Suomen Lakimiesliitto ry (Juristiliitto)
Suomen tuomariliitto ry
Syyttäjälaitos (Etelä-Suomen syyttäjäalue)
Tuomioistuinvirasto
Turun hovioikeus
Turun yliopisto / Oikeustieteellinen tiedekunta (professori Tatu Hyttinen)
Ulkoministeriö
Valtakunnansyyttäjän toimisto
Yhdenvertaisuusvaltuutettu

Lausunnonantajan lausunto

Lausunnonantajia pyydetään lausumaanluonnoksesta hallituksen esitykseksi. Lausunnossa pyydetään tarkastelemaan keskeisiä ehdotuksia, toteuttamisvaihtoehtoja, vaikutuksia, säätämisjärjestysperusteluja sekä pykäläehdotuksia ja niiden perusteluja.

Hinkkanen Ville
Oikeusministeriö

Haikarainen Anni
Oikeusministeriö